

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1997-1998

15 MEI 1998

Wetsvoorstel tot beperking van de cumulatieve van het ambt van bestendig afgevaardigde met andere ambten en tot harmonisering van het financieel en fiscaal statuut van de bestendig afgevaardigde

(Ingediend door de heer Busquin c.s.)

TOELICHTING

De «Overleggroep-Langendries» (staten-generaal van de democratie), die van december 1996 tot juni 1997 aan het werk is geweest heeft een aantal denksporen gevolgd om de kwaliteit van de democratische beleidsvoering te waarborgen en om de burger een gelijke toegang en behandeling te garanderen in zijn betrekkingen met de instellingen.

Dit voorstel is de vrucht van een politiek akkoord dat tijdens voormelde staten-generaal bereikt werd.

In dat verband heeft de werkgroep die de heer Busquin heeft voorgezeten, zich gebogen over het statuut van de bestendig afgevaardigden en besloten dat statuut te regelen op grond van dezelfde principes die voor de parlementsleden zullen gelden.

De conclusies van de werkgroep, die worden gedeeld door alle politieke partijen die aan de staten-generaal hebben deelgenomen, bevestigen dat het parlementair mandaat «van essentieel belang» is. Om dat zo te houden, stellen zij een regel tot afschaffing van de cumulatie voor, die het inkomen tot een bepaald maximumbedrag beperkt.

Die regel bepaalt dat «de gecumuleerde vergoedingen niet hoger mogen liggen dan anderhalve maal de parlementaire vergoeding; eventueel wordt die parlementaire vergoeding «afgetopt.»

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

15 MAI 1998

Proposition de loi visant à limiter le cumul de la fonction de député permanent avec d'autres fonctions et à harmoniser le statut financier et fiscal des députés permanents

(Déposée par M. Busquin et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

Le «Groupe de concertation Langendries» (Assises de la démocratie), qui travaille depuis décembre 1996, a dégagé un certain nombre de pistes visant à garantir la qualité de la démocratie politique ainsi que l'égalité d'accès et de traitement du citoyen dans ses rapports avec les institutions.

La présente proposition est le fruit de l'accord politique dégagé au sein de ces Assises.

Dans ce cadre, le groupe de travail présidé par Ph. Busquin s'est penché sur le statut des députés permanents et prévoit que celui-ci sera réglé sur base des mêmes principes que ceux dégagés pour les parlementaires.

Les conclusions du groupe de travail, approuvées par l'ensemble des partis politiques participant aux Assises, affirment le caractère essentiel du mandat parlementaire. Une règle de décumul, limitant le montant total des revenus, est établie, afin de garantir ce caractère essentiel.

Cette règle prévoit que le produit d'un cumul d'indemnités ne peut être supérieur à une fois et demie l'indemnité parlementaire; le cas échéant, l'indemnité parlementaire est «écrêtée».

Dit voorstel wil dit principe op de bestendig afgevaardigden toepassen.

Voorts voorziet het voorstel in een harmonisering van het financieel en fiscaal statuut van de bestendig afgevaardigden door dat statuut op dat van de senatoren af te stemmen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2

Artikel 2 bepaalt dat bestendig afgevaardigden het aan provincieraadsleden toegekende presentiegeld niet ontvangen.

Artikel 3

Artikel 3 is de weergave van de beslissing van de overleggroep-Langendries (23 juni 1996), luidens welke het mandaat van bestendig afgevaardigde gecumuleerd mag worden met ten hoogste één bezoldigd uitvoerend mandaat.

Het bepaalt dat als bezoldigde uitvoerende mandaten moeten worden beschouwd, elk mandaat in een openbare of particuliere instelling uitgeoefend als vertegenwoordiger van het Rijk, van een gemeenschap, van een gewest, van een provincie of van een gemeente:

— voor zover dat mandaat meer bevoegdheid verleent dan het loutere lidmaatschap van de algemene vergadering of van de raad van bestuur van die instelling (ongeacht het inkomen dat voornoemd mandaat oplevert), of

— voor zover dat mandaat een maandelijks bruto belastbaar inkomen oplevert van minstens 20 000 frank (jaarlijks aangepast aan het indexcijfer van de consumptieprijzen).

Artikel 4

Artikel 4 wijzigt de regels die op het materieel statuut van de bestendig afgevaardigde toepasselijk zijn.

Paragraaf 1 stelt als principe dat de wedde van bestendig afgevaardigde op de vergoeding van senator moet worden afgestemd(1).

Paragraaf 2 voorziet tevens in een afstemming van de forfaitaire kostenvergoeding op die van senator,

(1) Onder parlementaire vergoeding wordt verstaan de (basis)vergoeding bedoeld in artikel 27, tweede lid, 5°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, met uitzondering van de vergoedingen voor de uitoefening van bijzondere functies in de parlementaire assemblees en met uitzondering van de terugbetaling door die assemblees van gemaakte kosten.

La présente proposition vise à appliquer ce principe aux membres de la députation permanente.

Par ailleurs, elle harmonise le statut financier et fiscal de ceux-ci en l'alignant sur celui des sénateurs.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 2

L'article 2 exclut les députés permanents du bénéfice des jetons de présence octroyés aux conseillers provinciaux.

Article 3

L'article 3 est la transcription de la décision du groupe de concertation Langendries (23 juin 1996), selon laquelle le mandat de député permanent ne peut pas être cumulé avec plus d'un mandat exécutif rémunéré.

Il dispose qu'est considéré comme mandat exécutif rémunéré, tout mandat exercé au sein d'un organisme public ou privé, en tant que représentant de l'État, d'une communauté, d'une région, d'une province ou d'une commune:

— pour autant que ce mandat confère davantage de pouvoir que la simple qualité de membre de l'assemblée générale ou du conseil d'administration de cet organisme (quel que soit le revenu y afférent), ou

— pour autant que le revenu mensuel brut imposable y afférent atteigne un montant de 20 000 francs au moins (adapté annuellement à l'évolution de l'indice des prix à la consommation).

Article 4

L'article 4 modifie les règles applicables au statut matériel du député permanent.

Le § 1er pose le principe de l'alignement du traitement de député permanent sur celui de sénateur(1).

Le § 2 prévoit également l'alignement de l'indemnité forfaitaire pour frais exposés sur celle du

(1) Par indemnité parlementaire, il y a lieu d'entendre l'indemnité (de base) visée à l'article 27, alinéa 2, 5°, du Code des impôts sur les revenus 1992, à l'exception des indemnités pour l'exercice de fonctions spéciales au sein des assemblees parlementaires et des remboursements pour frais exposés accordés par ces assemblees.

terwijl de provincieraad het bedrag van de reiskosten vaststelt.

Paragraaf 3 voorziet in een regel voor de cumulatiebeperking op financieel vlak. De som van de door de bestendig afgevaardigde voor zijn openbare mandaten ontvangen inkomsten, mag de helft van de vergoeding niet overschrijden. Gesteld dat een bestendig afgevaardigde uit zijn openbare en politieke mandaten een totaalinkomen ontvangt dat anderhalve maal hoger ligt dan zijn wedde als bestendig afgevaardigde, dan wordt die verhoudingsgewijs verminderd tot een bedrag dat voormelde som niet overschrijdt.

In casu zijn er drie mogelijkheden :

x = bedrag van de wedde van bestendig afgevaardigde;

y = totaalbedrag van de ontvangen inkomsten uit openbare of politieke mandaten of ambten

— gesteld dat $x + y < 3/2 x$, dan rijst geen probleem: de bestendig afgevaardigde ontvangt zijn integrale wedde;

— gesteld dat $x + y = 3/2 x$: idem;

— gesteld dat $x + y > 3/2 x$, dan wordt x verhoudingsgewijs verminderd teneinde tot de toestand $x + y = 3/2 x$ te komen.

Voor de berekening van y komen beloningen voor functies als loontrekkende of zelfstandige in de particuliere sector niet in aanmerking.

Zowel voor de berekening van x als van y wordt het bedrag dat «als bezoldiging» voor de uitgeoefende activiteit wordt ontvangen, in aanmerking genomen. Er is dus geen sprake van de werkelijke of forfaitaire vergoedingen in aanmerking te nemen die de verkozene uitbetaald krijgt ter vergoeding van kosten die uit zijn ambt (of ambten) voortvloeien. Het referentiebedrag (x) is dus het bedrag van de wedde van bestendig afgevaardigde, zonder de forfaitaire vergoedingen die voor het dekken van reis- of andere kosten, als werkingskosten van de bestendig afgevaardigde worden uitbetaald. Ook bij de optelling van de berekende bedragen (y) wordt geen rekening gehouden met vergoedingen voor kosten die voortvloeien uit het mandaat van bestendig afgevaardigde en evenmin met kostenvergoedingen die verband houden met andere door de bestendig afgevaardigde uitgeoefende openbare of politieke ambten. De vermindering slaat hoe dan ook alleen op de wedde, niet op reisvergoedingen, kostenvergoedingen, noch op in het raam van het mandaat van bestendig afgevaardigde verkregen voordelen in natura.

Elke bestendig afgevaardigde moet zijn raad van iedere activiteitswijziging op de hoogte brengen teneinde het bedrag van zijn wedde eventueel aan te passen op basis van die wijziging.

sénateur, tandis que le conseil provincial fixe le montant de l'indemnité kilométrique.

Le § 3 établit une règle de limitation financière du cumul. La somme des revenus perçus par le député permanent en raison de ses mandats publics ne peut excéder la moitié de l'indemnité. Ainsi, si un député permanent perçoit un revenu total (en rémunération de ses fonctions politiques ou publiques) supérieur à une fois et demie son traitement, celui-ci est réduit à due concurrence, de sorte que la somme totale n'excède pas ce montant.

Trois cas de figure peuvent se présenter :

x = montant du traitement de député;

y = montant de la somme des revenus perçus en rémunération de mandats ou fonctions publiques ou politiques.

— soit $x + y < 3/2 x$: il n'y a pas de problème; le député permanent percevra l'entièreté de son traitement;

— soit $x + y = 3/2 x$: idem;

— soit $x + y > 3/2 x$: x sera réduit au prorata afin de rétablir l'égalité $x + y = 3/2 x$.

Les fonctions salariées ou indépendantes dans le secteur privé ne sont pas prises en considération pour le calcul de y .

Est pris en considération tant pour le calcul de x que pour le calcul de y le montant obtenu en «rétribution» de l'activité exercée. Il ne s'agit donc pas de prendre en considération les indemnités visant, de manière réelle ou forfaitaire, à dédommager le mandataire des frais que lui occasionnent sa (ses) fonction(s). Le montant de référence (x) sera donc le montant du traitement du député permanent hors indemnisation forfaitaire, kilométrique ou autre visant à défrayer le député permanent de ses frais fonctionnels. La somme des montants calculés (y) fera également fi des indemnités de frais liés à la fonction de député permanent, de même que des indemnités de frais liés aux autres fonctions publiques ou politiques exercées par celui-ci. En tout état de cause, la réduction ne touchera que le montant du traitement et non l'indemnité kilométrique, l'indemnité pour frais exposés ou les avantages en nature liés à la fonction.

Chaque député permanent sera tenu d'informer son conseil de toute modification de ses activités afin de permettre le réajustement éventuel du montant du traitement en fonction de ces changements.

Iedere raad stelt uitvoeringsregels voor deze bepalingen vast, inzonderheid de wijze waarop de bestendig afgevaardigde de inkomsten meedeelt die hij naast zijn mandaat heeft ontvangen, alsmede de berekeningswijze van de weddevermindering. De raden leggen ook het bedrag van de vergoedingen vast (§ 4).

Ten slotte blijft de thans geldende pensioenregeling gehandhaafd (§ 5).

Artikel 5

Artikel 5 stemt het fiscaal statuut van bestendig afgevaardigde af op dat van parlements lid, zoals dat sinds de hervorming van 7 april 1995 van toepassing is.

Artikel 6

Artikel 6 regelt de inwerkingtreding van deze wet.

*
* *

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Dit wetsvoorstel regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 61, eerste lid, van de provinciewet, gewijzigd bij de wet van 6 januari 1984, wordt de tweede volzin vervangen als volgt:

«Met uitzondering van de leden van de bestendige deputatie ontvangen de provincieraadsleden een presentiegeld als zij deelnemen aan de vergaderingen van de provincieraad en aan de vergaderingen van de commissies en van de afdelingen.»

Art. 3

Artikel 97 van dezelfde wet, opgeheven door de wet van 18 mei 1872, wordt hersteld in de volgende lezing:

«Art. 97. — Het mandaat van lid van de bestendige deputatie kan worden gecumuleerd met ten hoogste één bezoldigd uitvoerend mandaat.

Chaque conseil fixe les modalités d'application de ces dispositions, et en particulier les modes de communication par le député permanent des revenus perçus en dehors de son mandat, ainsi que le mode de calcul de la réduction du traitement. Les conseils fixent également le montant des indemnités (§ 4).

Enfin, le régime de pension actuellement applicable est maintenu (§ 5).

Article 5

L'article 5 aligne le statut fiscal du député permanent sur celui du parlementaire en vigueur depuis la réforme du 7 avril 1995.

Article 6

L'article 6 fixe l'entrée en vigueur de la loi.

Philippe BUSQUIN.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 61, alinéa 1er, de la loi provinciale, modifié par la loi du 6 janvier 1984, la deuxième phrase est remplacée par la phrase suivante:

«À l'exception des membres de la députation permanente, les conseillers provinciaux touchent un jeton de présence lorsqu'ils assistent aux réunions du conseil provincial et aux réunions des commissions et des sections.»

Art. 3

L'article 97 de la même loi, abrogé par la loi du 18 mai 1872, est rétabli dans la rédaction suivante:

«Art. 97. — Le mandat de membre de la députation permanente ne peut pas être cumulé avec plus d'un mandat exécutif rémunéré.

Als bezoldigde uitvoerende mandaten in de zin van het vorige lid worden beschouwd:

1° elk mandaat in een openbare of particuliere instelling uitgeoefend als vertegenwoordiger van het Rijk, van een gemeenschap of van een gewest, van een provincie of van een gemeente, voor zover dat mandaat een ruimere bevoegdheid verleent dan het loutere lidmaatschap van de algemene vergadering of van de raad van bestuur van die instelling en ongeacht het daaraan verbonden inkomen;

2° elk mandaat in een openbare of particuliere instelling uitgeoefend als vertegenwoordiger van het Rijk, van een gemeenschap of van een gewest, van een provincie of van een gemeente, voor zover dat mandaat een maandelijks belastbaar bruto-inkomen oplevert van minstens 20 000 frank. Dit bedrag wordt jaarlijks aangepast aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen.»

Art. 4

Artikel 105 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 105. — § 1. De leden van de bestendige deputatie genieten een wedde waarvan het bedrag gelijk is aan dat van de parlementaire vergoeding voor het mandaat van senator.

§ 2. Zij ontvangen een forfaitaire vergoeding die alle kosten dekt verbonden aan de uitoefening van hun ambt.

Het bedrag van die forfaitaire vergoeding is gelijk aan de forfaitaire vergoeding die voor de in het raam van het mandaat van senator gemaakte kosten wordt toegekend.

De leden van de bestendige deputatie die buiten de provinciehoofdplaats verblijven, ontvangen evenwel overeenkomstig de door de provincieraad vastgestelde regels, een reiskostenvergoeding.

§ 3. Het bedrag van de vergoedingen, de verschotten, de wedde of het presentiegeld, ontvangen als bezoldiging voor de door het lid van de bestendige deputatie naast zijn mandaat als bestendig afgevaardigde uitgeoefende activiteiten, mag de helft van het bedrag van de in § 1 vastgestelde wedde niet overschrijden.

Voor de berekening van dat bedrag komen niet in aanmerking de beloning, opbrengsten, winst(aandelen), pensioenen, rentes of als zodanig geldende uitkeringen voortvloeiend uit een als zelfstandige of als loontrekkende uitgeoefende beroepsactiviteit in de privé-sector.

De som van de vergoedingen, de verschotten, de wedde of het presentiegeld, die het lid van de bestendige deputatie heeft ontvangen met toepassing van

Sont considérés comme mandats exécutifs rémunérés au sens de l'alinéa précédent:

1° tout mandat exercé au sein d'un organisme public ou privé, en tant que représentant de l'État, d'une communauté, d'une région, d'une province ou d'une commune, pour autant que ce mandat confère davantage de pouvoir que la simple qualité de membre de l'assemblée générale ou du conseil d'administration de cet organisme et quel que soit le revenu y afférent;

2° tout mandat exercé au sein d'un organisme public ou privé, en tant que représentant de l'État, d'une communauté, d'une région, d'une province ou d'une commune, pour autant que le revenu mensuel brut imposable y afférent atteigne un montant de 20 000 francs au moins. Ce montant est adapté annuellement à l'évolution de l'indice des prix à la consommation.»

Art. 4

L'article 105 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

«Art. 105. — § 1er. Les membres de la députation permanente reçoivent un traitement dont le montant est égal au montant de l'indemnité parlementaire liée au mandat de sénateur.

§ 2. Ils reçoivent une indemnité forfaitaire qui couvre toutes les charges inhérentes à l'exercice de leurs fonctions.

Le montant de cette indemnité équivaut au montant de l'indemnité forfaitaire pour frais exposés liée au mandat de sénateur.

Toutefois, les membres de la députation permanente qui ne résident pas au chef-lieu de la province sont indemnisés de leurs frais de parcours selon les règles fixées par le conseil provincial.

§ 3. Le montant des indemnités, débours, traitements ou jetons de présence perçus en rétribution des activités exercées par le membre de la députation permanente en dehors de son mandat de député permanent ne peut excéder la moitié du montant du traitement prévu au § 1er.

Ne sont pas pris en considération pour le calcul de ce montant les rémunérations, produits, bénéfices, profits, pensions, rentes, allocations en tenant lieu, découlant d'une activité professionnelle exercée en tant qu'indépendant ou salarié dans le secteur privé.

La somme des montants des indemnités, débours, traitements ou jetons de présent perçus par le membre de la députation permanente en exécution du

§ 1, en als vergoeding voor de uitoefening van de in het eerste en tweede lid vermelde activiteiten, is gelijk aan of lager dan anderhalve maal het in § 1 vastgestelde bedrag.

Wordt dat bedrag overschreden, dan wordt de in § 1 vastgestelde wedde verminderd.

Nemen de in het eerste en tweede lid vermelde activiteiten een aanvang of een einde tijdens de duur van het mandaat, dan brengt de betrokken bestendig afgevaardigde de voorzitter van de provincieraad daarvan op de hoogte.

§ 4. De provincieraad stelt het bedrag van de wedde en van de forfaitaire vergoeding, bedoeld in § 1 en § 2, eerste lid, vast.

Bovendien stelt de raad het bedrag vast van de vergoeding waarin § 2, derde lid, voorziet.

De raad regelt de tenuitvoerlegging van de in § 3 omschreven regels.

§ 5. De gewezen leden van de bestendige deputatie of hun rechtverkrijgenden ontvangen een pensioen, waarvan de provincieraad de voorwaarden en de wijze van toekenning regelt.»

Art. 5

In artikel 27, tweede lid, 5°, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 worden tussen het woord «vergaderingen» en de woorden «met uitzondering van», de woorden «en de wedde van de bestendig afgevaardigden,» ingevoegd en worden na de woorden «en het Europees Parlement» de woorden «en de provincieraden» ingevoegd.

Art. 6

Deze wet treedt in werking bij de eerstvolgende algehele vernieuwing van de provincieraden.

§ 1er et en rétribution des activités visées aux alinéas 1er et 2 est égale ou inférieure à une fois et demie le montant de l'indemnité prévue au § 1er.

En cas de dépassement, le montant du traitement prévu au § 1er est diminué.

Lorsque les activités visées aux alinéas 1er et 2 débutent ou prennent fin en cours de mandat, le député permanent concerné en informe le président du conseil provincial.

§ 4. Le conseil provincial fixe le montant du traitement et de l'indemnité forfaitaire visés aux §§ 1er et 2, alinéa 1er.

Il fixe en outre le montant de l'indemnité prévue au § 2, alinéa 3.

Il fixe les modalités d'application des règles prévues au § 3.

§ 5. Les anciens membres de la députation permanente ou leurs ayants droit reçoivent une pension dont le conseil provincial fixe les conditions et modalités d'attribution.

Art. 5

À l'article 27, alinéa 2, 5°, du Code des impôts sur les revenus 1992, les mots «et le traitement des députés permanents» sont insérés entre le mot «assemblées» et les mots «à l'exception», et les mots «, les conseils provinciaux» sont insérés entre les mots «les Conseils» et les mots «le Parlement européen».

Art. 6

La présente loi entre en vigueur lors du prochain renouvellement intégral des conseils provinciaux.

Philippe BUSQUIN.
Hugo VANDENBERGHE.
Fred ERDMAN.
Michel FORET.
Magdeleine WILLAME-BOONEN.
Roger LALLEMAND.
Joëlle MILQUET.
Jean-François ISTASSE.